

Перелік питань для самоперевірки з дисципліни «Теорія та історія заповідної справи»

Розділ 1.

1. Зміст, визначення, об'єкти та значення заповідної справи
2. Структура заповідної справи, як навчальної дисципліни
3. Наукові засади заповідної справи
4. Дослідження природного розвитку рослинного та тваринного світу
5. Виділення в природних комплексах унікальних ділянок і питання їх збереження
6. Необхідність збереження біорізноманіття Землі
7. Зміст, визначення та значення і об'єкти заповідної справи
8. Структура заповідної справи, як навчальної дисципліни
9. Наукові засади заповідної справи
10. Дослідження природного розвитку рослинного та тваринного світу
11. Виділення в природних комплексах унікальних ділянок і питання їх збереження
12. Необхідність збереження біорізноманіття Землі
13. Базовий закон „Про природно-заповідний фонд України”
14. Міжнародні критерії оголошення заказників, пам'яток природи та заповідних урочищ
15. Класифікація природно-заповідного фонду
16. Критерії оцінки ландшафтів
17. Етапи створення територій природно-заповідного фонду
18. Процедура створення об'єктів ПЗФ.
19. Матеріали погодження
20. Режим територій та об'єктів ПЗФ
21. Функції державного контролю
22. Відновлення екосистем та їх компонентів
23. Напрямки ренатуралізації
24. Нормативно правова база заповідної справи
25. Найефективніша форма охорони цінних природних територій і об'єктів?
26. Назвіть головні аспекти ролі та значення природно-заповідного фонду в житті біосфери та суспільства?
27. Що є базою для створення екомережі?
28. Що таке ядра екологічної мережі?
29. Які критерії вибору території для організації природних заповідників?
30. Чи можна зберегти всю різноманітність живої природи?
31. Які види тварин були збережені методом реакліматизації?

32. Які завдання ботанічних садів в галузі відтворення і розмноження рідкісних і зникаючих видів флори?
33. Розкрийте роль природно-заповідного фонду в збереженні рідкісних, типових та мальовничих ландшафтів.
34. Чому слід зберегти геологічні і карстово-спелеологічні природні об'єкти?
35. Що таке науковий моніторинг довкілля на територіях природно-заповідного фонду?
36. Яке значення природно-заповідного фонду для розвитку рекреаційної діяльності, створення сприятливих екологічних умов для здоров'я людини?
37. Назвіть головні завдання природно-заповідного фонду як бази еколого-просвітницької роботи
38. Коли був прийнятий Закон України «Про природно-заповідний фонд України»?
39. Якими шляхами (методами) забезпечується збереження природно - заповідного фонду?
40. Назвіть спеціально уповноважений орган управління в галузі організації, охорони та використання природно-заповідного фонду.
41. Що таке режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
42. Для чого установлюються охоронні зони територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
43. З якою метою проводяться наукові роботи на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду?
44. Що таке Літопис природи природно-заповідного фонду?
45. Який порядок створення й оголошення територій та об'єктів ПЗФ?
46. Що таке державний кадастр природно-заповідного фонду?
47. Які принципи організації охорони природно-заповідного фонду?
48. Яку відповідальність тягнуть за собою порушення законодавства про природно-заповідний фонд?
49. Якою є структура природно-заповідного фонду України?
50. Які першочергові завдання передбачає Концепція розвитку заповідної справи України?
51. За рахунок яких територій розширюється мережа ПЗФ України?
52. Яка роль моніторингу довкілля у формуванні мережі природно-заповідного фонду?
53. Яка площа біосферних та природних заповідників України?
54. З якою метою та які основні завдання покладаються при створенні дендрологічних та зоологічних парків?
55. Яка діяльність забороняється або обмежується на території
56. З якою метою створюються та які основні завдання заповідних урочищ?

57. Які зони виділяються для забезпечення необхідного режиму охорони та ефективного використання у межах ботанічних садів?
58. З якою метою та які основні завдання покладаються при створенні дендрологічних та зоологічних парків?
59. Яким шляхом забезпечується охорона та відтворення видів тварин та рослин, занесених до Червоної книги України?
60. На які категорії поділяються види тварин та рослин, занесені до Червоної книги України?
61. Які відомості вказуються про кожен із видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України?
62. Що є підставою для занесення до Червоної книги України певного виду тварин чи рослин?
63. Яка найефективніша форма охорони цінних природних територій і об'єктів?

Розділ 2.

1. Мета освітньо-виховної діяльності організацій ПЗФ.
2. Методи, прийоми та організація різних форм освіти на об'єктах ПЗФ.
3. Організаційні форми освітньо-виховної діяльності на об'єктах ПЗФ.
4. Всеєвропейська екомережа - основні базові принципи.
5. Структурні елементи екомережі.
6. Основні природні регіони екомережі.
7. Законодавча база створення екомережі в Україні.
8. Програма основних заходів створення екомережі.
9. Формат конвенцій та угод щодо збереження біорізноманіття.
10. Які цілі ставить перед собою Конвенція про біологічне різноманіття (1992)
11. У чому полягають головні завдання Бернської (1979 р.) конвенції?
12. Рамкова конвенція ООН (про зміну клімату) та Віденська конвенція (про охорону озонового шару атмосфери)
13. Створення системи транскордонних природоохоронних територій.
14. Що є підставами притягнення винних до юридичної відповідальності
15. Дисциплінарні стягнення за порушення функціонування об'єктів ПЗФ.
16. Підстава притягнення до адміністративної відповідальності
17. Такси для обчислення розміру відшкодування шкоди
18. Що є підставами притягнення винних до юридичної відповідальності
19. Види використання територій та об'єктів ПЗФ .
20. Зарубіжний і вітчизняний досвід
21. Суб'єкти рекреаційної діяльності

22. Рекреаційні ресурси
23. Чим знаменитий біосферний заповідник «Асканія -Нова»?
24. Яке природоохоронне значення має Дунайський біосферний заповідник?
25. Український степовий заповідник. Опишіть його особливості і флористичну різноманітність.
26. Назвіть природні заповідники Криму.
27. Відмінності між природними заповідниками «Розточчя» і «Медобори».
28. З якою метою створений Карпатський національний природний парк?
29. Які основні завдання Шацького національного природного парку ?
30. З яким природним об'єктом та народною легендою пов'язати створення національного природного парку «Синевир»?
31. Що спільного між національними природними парками «Подільські товтри» та «Святі гори»?
32. Які типи лісів фітоценотичного фонду відтворені в штучних умовах Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка?
33. Скільки визначено напрямків ведення лісового господарства Україні? На яких напрямках найбільше уваги приділяється в провадженні заповідного режиму?
34. Назвіть стратегічні цілі, досягнення яких має забезпечити критерій «Підтримання соціально-економічних функцій лісів»,
35. Назвіть індикатори критерію «Збереження та забезпеченням захисних функцій лісів».
36. Чому впровадження критеріїв екологічно сталого управління охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів є необхідною умовою розвитку природно-заповідної мережі України?
37. Які заходи здійснюються в Україні по виконанню загальнодержавної Програми формування національної екологічної мережі на 2000-2015 рік?
38. Що таке «ядра» та «коридори» екологічної мережі?
39. Назвіть причинити наслідки катастрофічних повеней на Закарпатті
40. Яку екологічну роль виконують ліси Карпат?
41. Які основні вимоги Закону України «Про мораторій на проведення суцільних рубок на гірських схилах в ялицево-букових лісах Карпатського регіону»?
42. Які екологічні наслідки трелювання деревини з гір гусеничними тракторами та спуску її повітряно-канатними установками?
43. Які Ви знаєте найважливіші міжнародні документи щодо збереження біологічного та ландшафтного розмаїття?
44. Значення водно-болотних угідь. Матеріалио Рамсарської конвенції.

45. Чим було зумовлене прийняття Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни та флори, що перебувають під загрозою зникнення?
46. Основні положення Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин.
47. Значення Бернської Конвенції(1979р.) про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ в Європі?
48. Які особливості Конвенції про охорону біологічного різноманіття, що прийнята в Ріо-де-Жанейро 5 червня 1992року?
49. Конвенція «Про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля»?
50. Які законодавчі акти регламентують порядок збереження, раціонального використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
51. Чим визначається правовий режим охорони природно-заповідного фонду?
52. Що є метою державного контролю за дотриманням режиму на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду?
53. Яку відповідальність тягне за собою порушення законодавства про ПЗФ?
54. За які порушення законодавства про природно-заповідний фонд несуть відповідальність юридичні та фізичні особи?
55. Яким міністерством застосовується адміністративна відповідальність щодо громадян та службових осіб, які вчинили адміністративні порушення в галузі охорони та використання природно-заповідного фонду?
56. Яку цивільну відповідальність несуть юридичні та фізичні особи, що заподіяли шкоду природно-заповідному фонду?
57. За які правопорушення в галузі охорони та використання ПЗФ застосовується кримінальна відповідальність?
58. Які основні завдання державного контролю за дотриманням режиму на територіях та об'єктах ПЗФ ?
59. Порядок здійснення документальної перевірки на територіях ПЗФ?
60. Яким чином оформляються результати перевірки заповідного режиму?